

Vlaanderen
is maritiem

JACHTHAVENS AAN DE VLAAMSE KUST

**KNOOPPUNTEN VAN WATERSPORT
EN WATERGEBONDEN RECREATIE**

**AGENTSCHAP
MARITIEME
DIENSTVERLENING &
KUST**

www.afdelingkust.be

VOORWOORD

De vier jachthavens behoren tot de meest aantrekkelijke plekken aan onze kust. Zowel voor kustbewoners als voor toeristen en andere recreanten scheppen zij een bijzonder landschap aan het water, een omgeving waar het heerlijk toeven is. Kustjachthavens zijn bovendien knooppunten van watersport en watergebonden vrijetijdsbesteding.

In en rond onze Vlaamse kustjachthavens hebben zowel zeilscholen, sportzeilers, de pleziervaart als de toervaart het naar hun zin. Ook zeehengelaars, zee-scouts, wandelaars en fietsers komen op en langs het water aan hun trekken.

Het Agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust (MDK) van de Vlaamse overheid bouwt en onderhoudt in Zeebrugge, Blankenberge, Oostende en Nieuwpoort de voorzieningen die nodig zijn voor een degelijk gebruik en comfortabele uitbating van de vier jachthavens. Afdeling KUST van het agentschap MDK realiseert daartoe dokken en houdt ze op diepte. Ze trekt kaaimuren en glooiingen op. Ze voorziet in de basisinfrastructuur voor het aanmeren en de constructie van scheepshellingen, steigers en trappen. Zij onderhoudt de staketsels en de wandel- en fietswegen.

Daarnaast organiseert MDK - afdeling KUST ook de exploitatie. De uitbating is in handen van de lokale watersportclubs. Zij staan garant voor kwalitatief hoogstaande en milieuvriendelijke exploitatie en zorgen voor optimaal comfort voor alle gebruikers.

De kustjachthavens hebben niet enkel een hoge toeristisch-recreatieve waarde. Ook economisch zijn ze van groot belang voor de regio's. Ze geven tot slot een uitgesproken meerwaarde aan de omliggende badplaatsen.

Maar de kustjachthavens zijn ook kwetsbaar. Ze behoren tot de zwakste schakels in de zeewering en in de beveiliging van het hinterland tegen overstroming. Met de uitvoering van het Masterplan Kustveiligheid werkt MDK - afdeling KUST in elke haven aan veiligheidsvoorzieningen. Daarbij streeft ze naar een vlotte integratie van de constructies in de bestaande omgeving. Op die manier is de beveiliging tegen stormvloed gegarandeerd, maar wordt meteen ook het beeld in en rond de haven verfraaid.

Bij de uitvoering van al haar opdrachten in de vier Vlaamse kustjachthavens blijft MDK de klemtoon leggen op duurzaamheid, kwaliteit en nog meer comfort voor alle gebruikers. Wellicht zal deze rijk geïllustreerde brochure dit bij de lezer bevestigen.

Kapt. Jacques D'Havé

Administrateur-generaal

Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust

INHOUD

Bouwen en onderhouden van de jachthavens in

Zeebrugge	4
Blankenberge	8
Oostende	14
Nieuwpoort	16

Exploitatie door de jachtclubs in

Zeebrugge	22
Blankenberge	24
Oostende	25
Nieuwpoort	26
	27

Beveiliging tegen overstroming. Ingrepen in

Oostende	28
Nieuwpoort	30
Zeebrugge	30
Blankenberge	31

Communicatie en promotie

Toekomst voor kustjachthavens

34

ZEEBRUGGE

Jachthaven bouwen en onderhouden

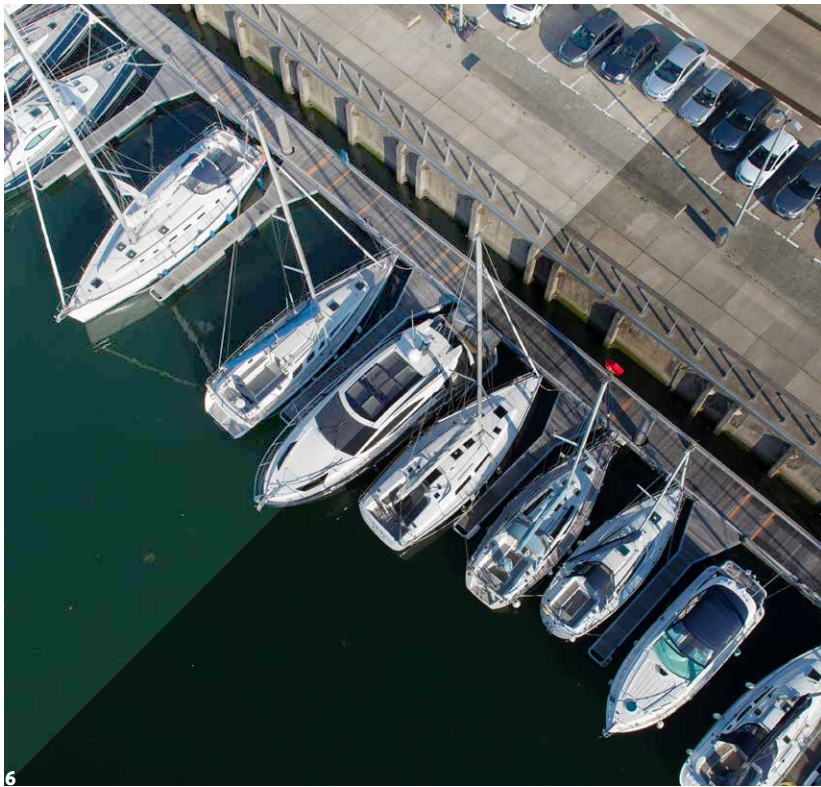
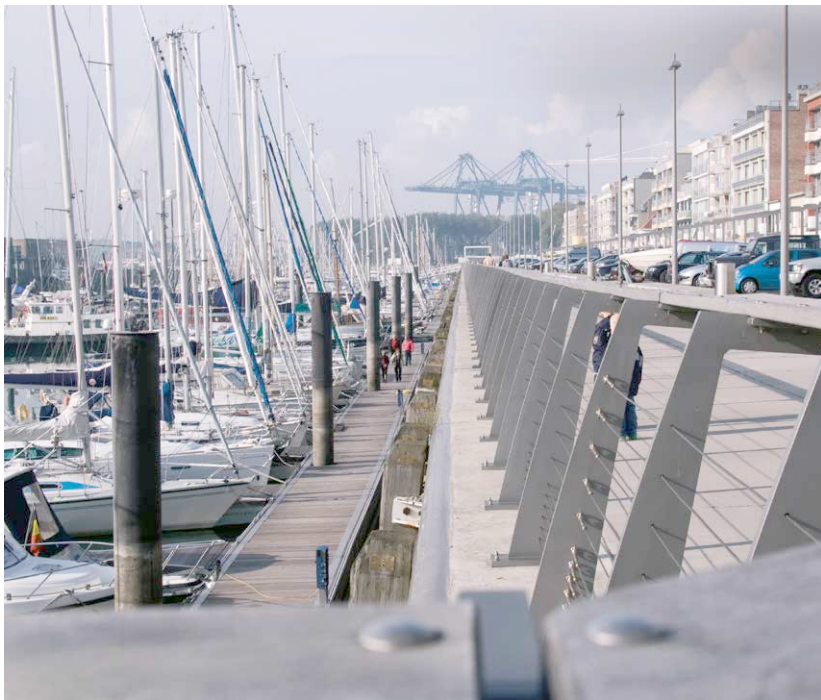

De jachthaven bevindt zich hier in de vroegere visserijdokken, nabij het centrum van Zeebrugge en dus in de voorhaven. Kort voor en na de eeuwwisseling werd het Prins Albertdok verlengd en de volledige omgeving van de Rederskaai gerenoveerd. De meest recente werken in Zeebrugge waren de zuidelijke uitbreiding van het Tijdok, waar de kielbank is uitgebroken, en de bouw van de steigers voor de jachtclub B.Z.Y.C. Naast de jachtclubs R.B.S.C. en Westhinder Marina heeft de nieuwe jachtclub B.Z.Y.C. hier sinds het voorjaar 2015 haar vaste stek.

De vervallen Jacques Brel-steiger is reeds afgebroken en de Omooikaai wordt nog gerenoveerd. Dan kan de ruimte in de jachtdokken optimaal worden ingericht.

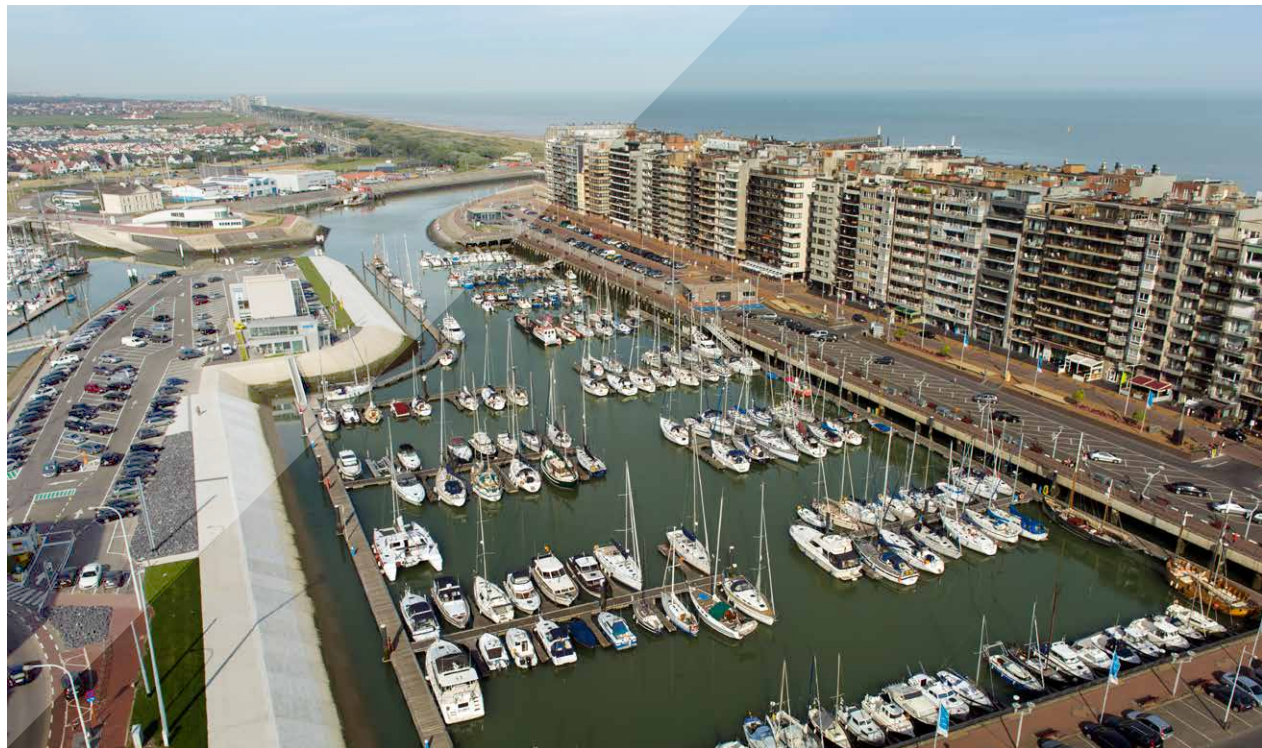
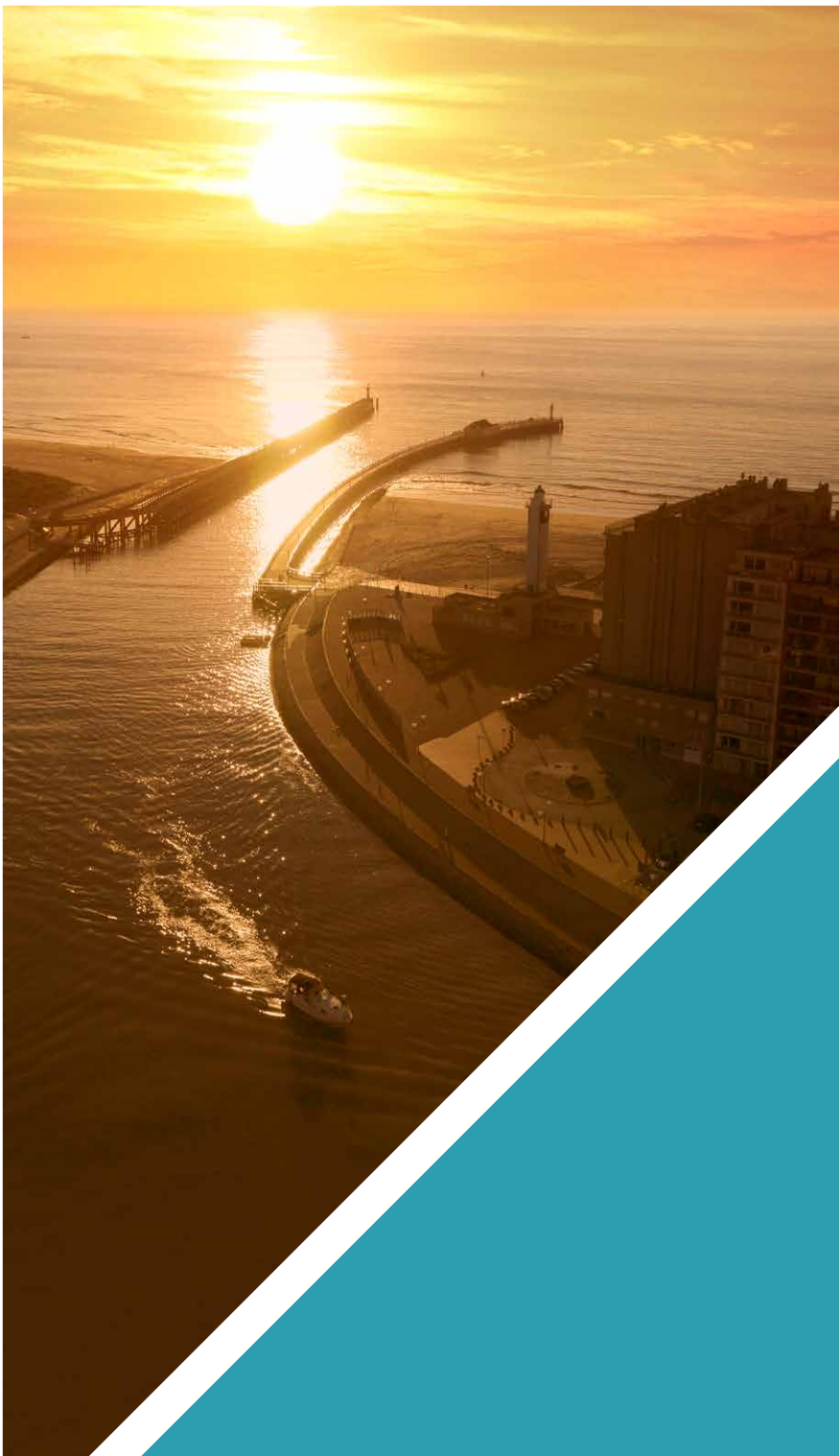

BLANKENBERGE

Jachthaven bouwen en onderhouden

Deze jachthaven is een samenvoeging van de visserij-dokken, die in 1954 een nieuwe bestemming kregen, en de verlaten spuikom, die vanaf 1980 tot jachtdok werd omgebouwd. In de jongste decennia is de Spuisluis aangepakt, zijn de meeste oorspronkelijke kaaimuren vernieuwd en is rond de Oesterput de ambachtelijke zone volledig heraangelegd. In de spuikom zijn de vlottende steigers en buispalen voor de jachtclubs V.N.Z., R.S.Y.B. en V.O.N.A. vernieuwd. Hierbij is ook de indeling van de haven bijgestuurd om de beschikbare oppervlakte maximaal te benutten en de exploitatie te optimaliseren. In de havengeul vormt de renovatie van het geklasseerde houten Oosterstaketsel de kers op de taart.

Op de zuidelijke oever van de Oude Haven is de 100 jaar oude glooiing bijna volledig vernieuwd. Hierbij is niet alleen rekening gehouden met de maatregelen tegen stormvloed, die voorzien waren in het Masterplan Kustveiligheid, maar ook met de toekomstplannen voor mogelijke verdieping van het dok.

Rond de volledige haven van Blankenberge is de bouw van stormmuren voorzien als bescherming van de stad tegen overstroming via de haven. De uitvoering van de werken is gestart begin september 2016. Het project zal gerealiseerd zijn tegen de zomer van 2018.

Dit project loopt in samenwerking met het stadsbestuur en houdt rekening met het optimaal ruimtelijk inpassen van de stormmuren in het bestaande havenlandschap.

De stormmuur zal een wisselende hoogte krijgen en in de omgeving geïntegreerd worden. Zo zal de muur op sommige plaatsen fungeren als zitbank en zal het duingevoel door middel van streekeigen kustplanten van west naar oost in de stad gebracht worden. Om de openheid te bewaren en de toegang te garanderen, zal de muur hier en daar een opening krijgen. Bij storm zullen mobiele keringen op die plaatsen voor de nodige bescherming en veiligheid zorgen. Door de uniforme vormgeving zal een complete wandeling rondom de haven gecreëerd worden. Wandelaars en fietsers zullen er intuïtief het hele traject afleggen. De zogenoemde leefbaarheid zal er dan ook enorm verbeteren.

OOSTENDE

Jachthaven bouwen en onderhouden

In Oostende zijn de oude stadsdokken uitgerust als jachthaven in het hart van de Stad. De toegang wordt gewaarborgd door de Mercatorsluis.

In het Montgomerydok is langs de Visserskaai ruimte vrijgemaakt voor jachthavenuitbating en het bouwen van de nodige basisvoorzieningen.

Het wateroppervlak, aan de jachtclub R.Y.C.O., blijft nu voorbehouden voor de waterrecreatie. De glooiing rondom het clubhuis wordt vernieuwd in de nabije toekomst. Hierbij gaat extra aandacht naar het geklasseerde clubhuis. Aan de Visserijsluis zijn de zeewaartse vloeddeuren al vervangen en volgen de zeewaartse ebbedeuren als basis voor de bescherming tegen stormen en stormvloeden. De veeroverzet langs de Visserskaai naar Oostende Oosteroever is niet meer weg te denken uit het straatbeeld. De aanlegsteiger verzekert de toegankelijkheid voor elke wandelaar en fietser.

Er is een nieuwe getijhut geplaatst, die bestand is tegen zware storm en een maregraaf kan bevatten om ook extreme stormen te registreren.

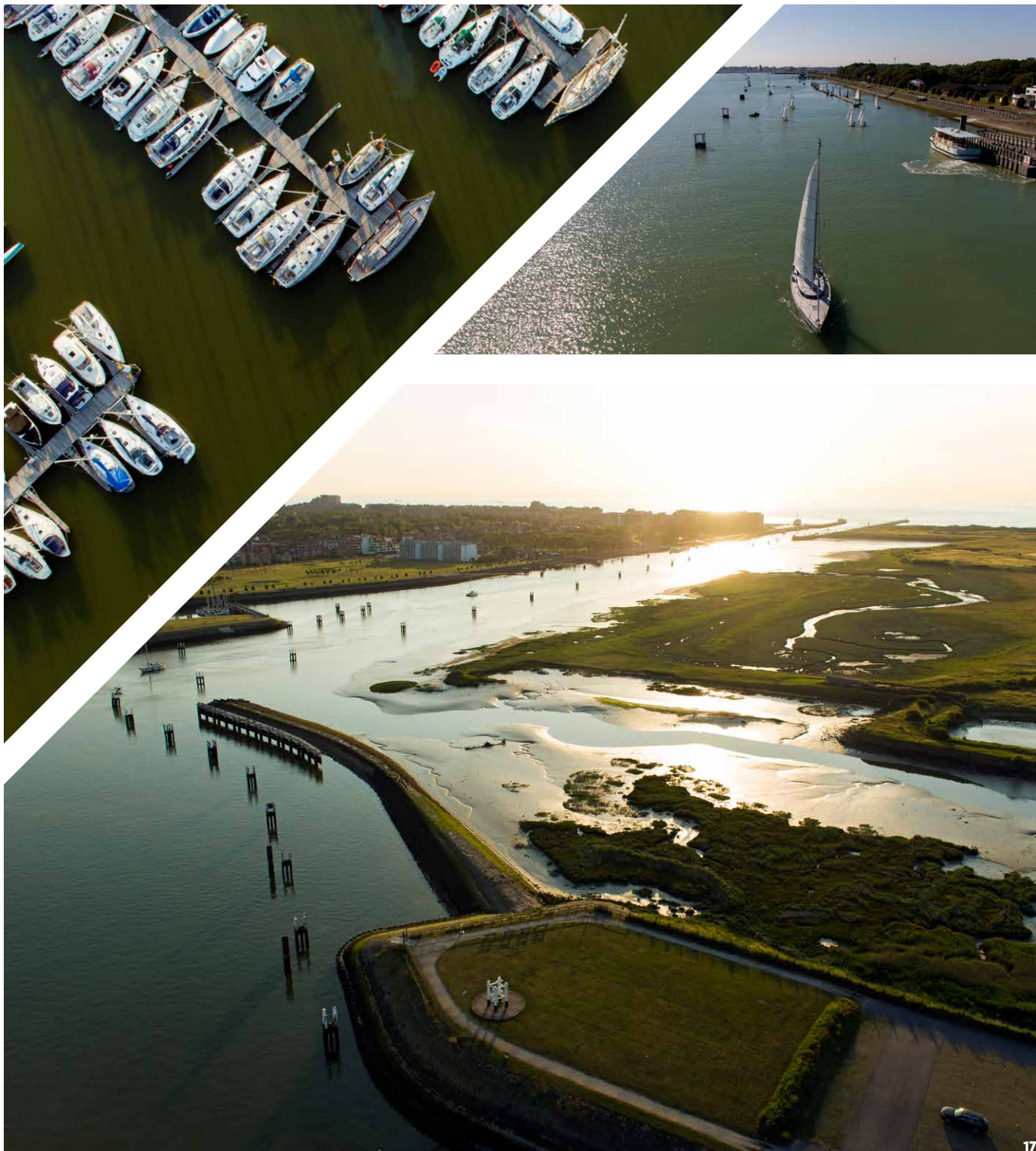
NIEUWPOORT

Jachthaven bouwen en onderhouden

In de havengeul is al rond 1938 beperkte jachthaven-ontwikkeling ontstaan. De Vlotkom werd een tijkom, nu bekend als de Krommehoek. Vanaf 1969 werd infrastructuur voorzien op de rechteroever en rond 1980 is het jachtdok Novus Portus gebouwd. Langs de havengeul, van Nieuwpoort-Bad tot Nieuwpoort-Stad is een houten promenade met wandel- en fietsweg gerealiseerd. Recent zijn de glooiingen van het schiereiland Krommehoek gerenoveerd. In het dok van K.Y.C.N. is een nieuwe kaai gebouwd. Alle buispalen zijn vervangen in de Buitenhaven. In de nabije toekomst is de vernieuwing van de basisvoorzieningen in het dok Novus Portus gepland in samenhang met de realisatie van extra ligplaatsen op rechteroever.

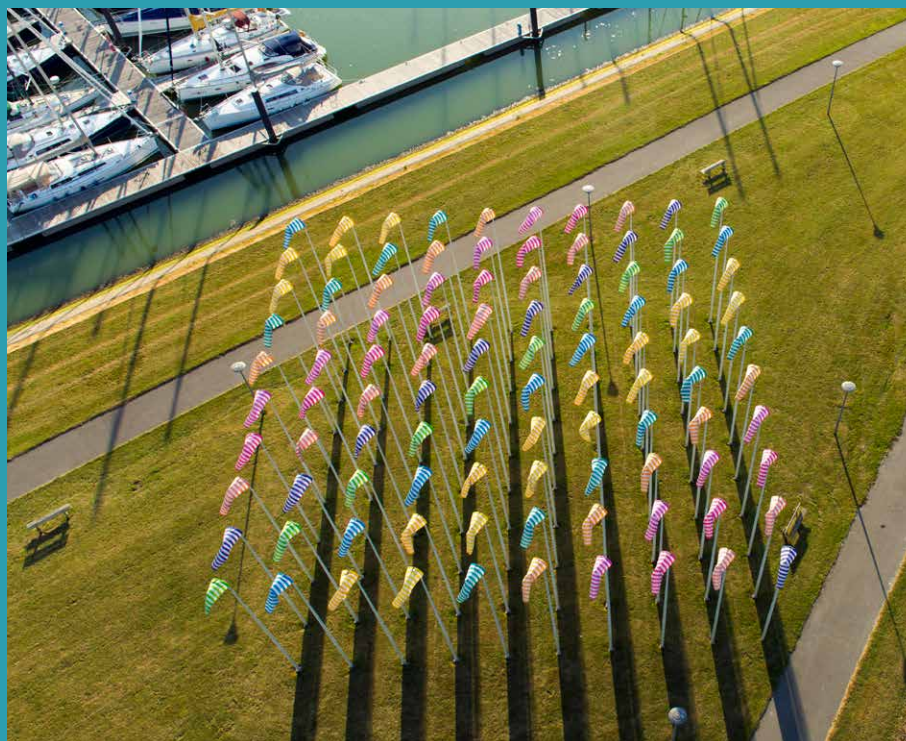

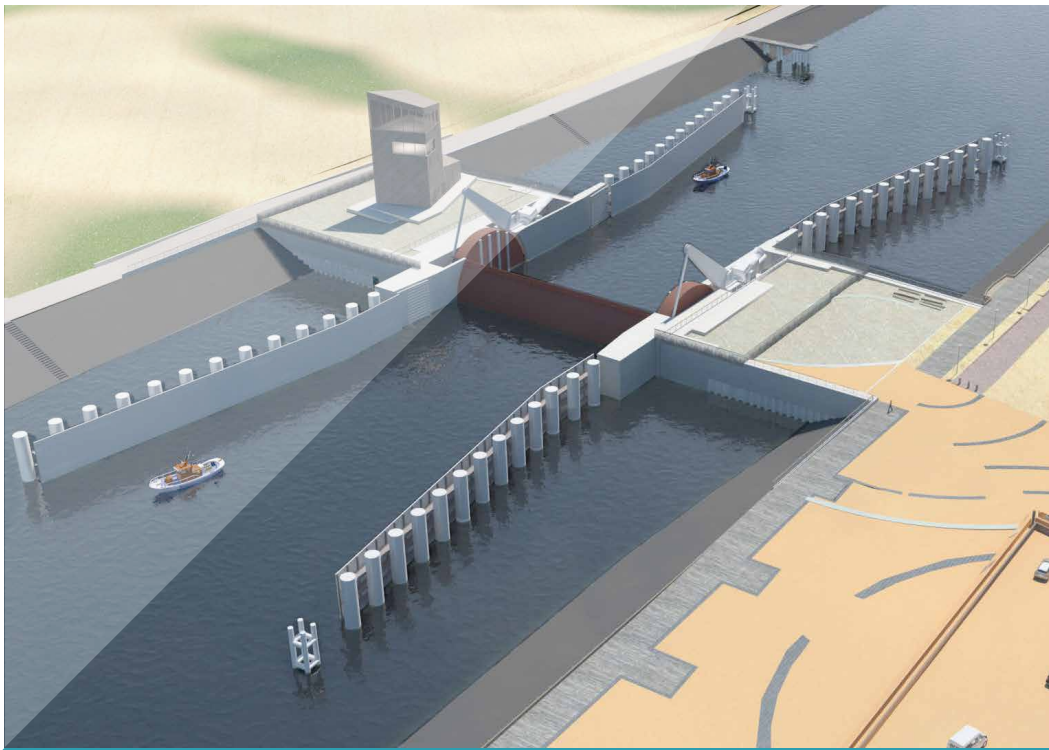

Op de rechteroever van de havengeul, tussen het Oosterstaketsel en het natuurgebied IJzermunding is het in 2013 door stormen verzwakte talud vernieuwd. Ook de glooiing in het sluisencomplex Ganzepoot is gerestaureerd.

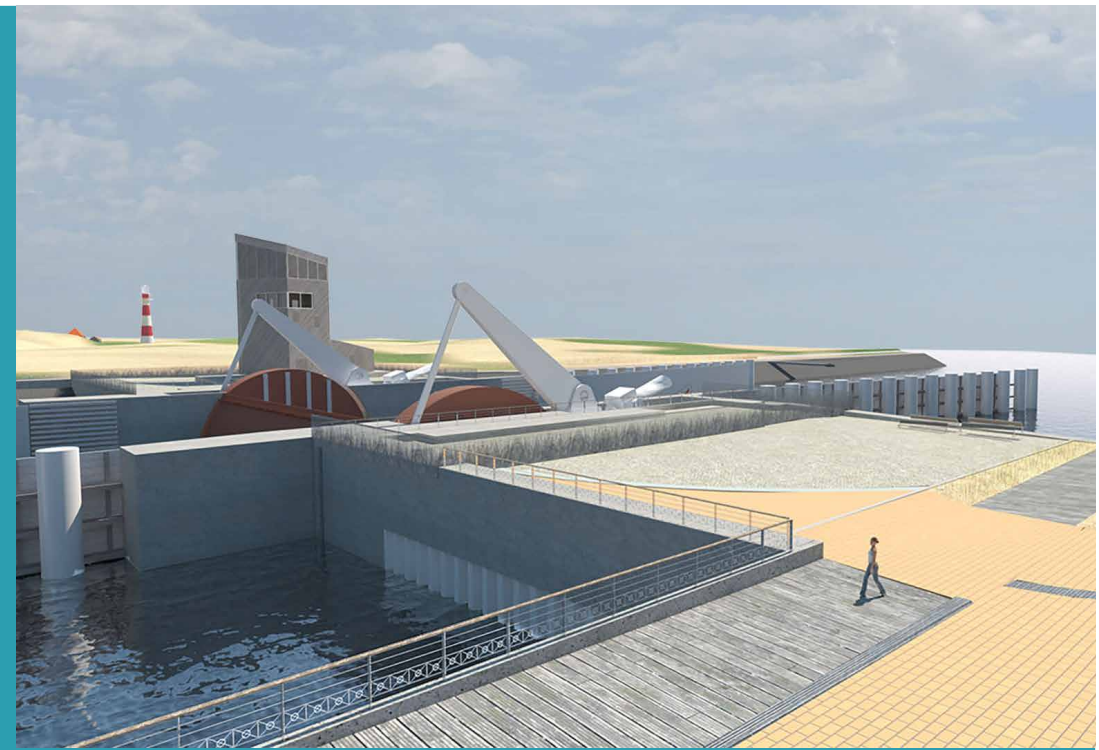
In de havengeul, op de monding van de IJzer, wordt een stormvloedkering gebouwd die de haventoeegang volledig zal kunnen afsluiten. Deze ingreep is noodzakelijk om Nieuwpoort en het hinterland te beschermen tegen hoge waterstanden en zware stormen. De haveningang vormt immers een belangrijke zwakke schakel in onze kustlijn. De werken starten in 2017.

De beweegbare stormvloedkering is een horizontale schuif met een doorvaartbreedte van 38m. De constructie bestaat uit een beweegbare stalen kering die om een horizontale as draait, verzonken in een betonnen drempeel op de bodem van de IJzer. De stalen kering roteert tussen twee gietstalen ronde assen die verankerd zijn in twee betonnen landhoofden. Bij een voorspelde stormvloed wordt de stalen kering 90 graden naar boven gedraaid zodat als het ware een muur opgetrokken wordt. In functie van onderhoud kan de kering ook naar 180 graden geroteerd worden.

Het bedieningsgebouw voor het aansturen van de kering wordt op het landhoofd aan de rechteroever geïntegreerd.

Het ontwerp van de stormvloedkering Nieuwpoort is het resultaat van een grondige studie, in samenwerking met partners en ondersteunende diensten én in overleg met de stakeholders. In alle fasen van de ontwikkeling werd steeds gestreefd naar de meest economische oplossing maar wel met de nodige aandacht voor een veilige scheepvaart, een mooie integratie in het landschap en een goede waterhuishouding van het hinterland.

EXPLOITATIE VAN DE JACHTHAVENS

Vier Vlaamse badplaatsen worden opgewaardeerd door de aanwezigheid van een jachthaven.

De vier kustjachthavens bevinden zich

- in Zeebrugge in het Tijdok en het Albert I-dok
- in Blankenberge in de oude Getijdenhaven, de voormalige Spuikom en de uitbreiding van de Spuikom
- in Oostende in het Montgomerydok, de Mercatordokken en de Voorhaven
- in Nieuwpoort in de Oude Jachthaven, in de jachtdokken Kromme Hoek en Novus Portus en in de Buitenhaven

De exploitatie wordt verzekerd door de diverse lokale jachthavenuitbaters met wie de afdeling KUST langdurige concessieovereenkomsten heeft afgesloten.

DE PANNE

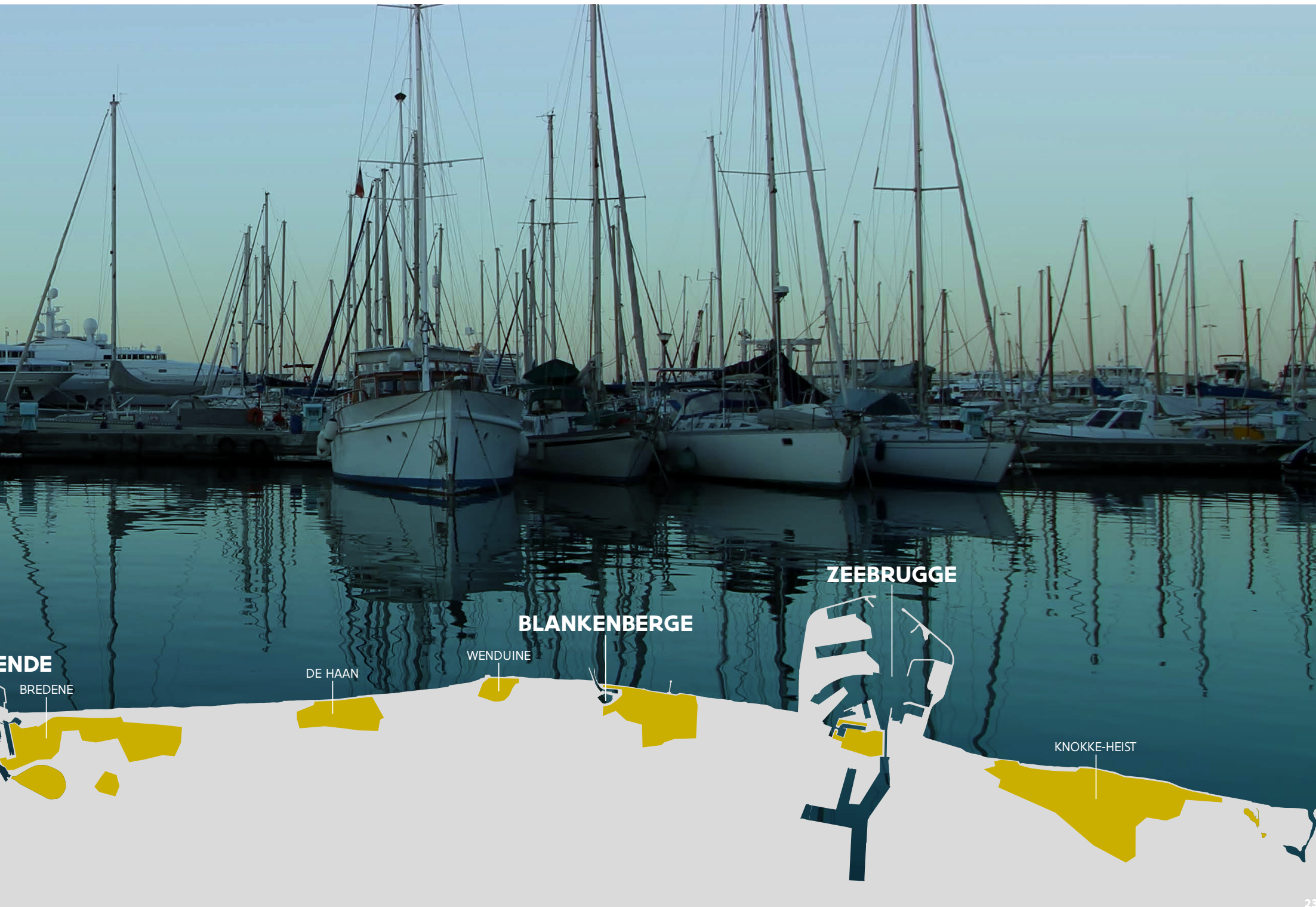
KOKSIJDE

OOSTDUINKERKE

NIEUWPOORT

MIDDELKERKE

OOSTE

ENDE

BREDENE

DE HAAN

WENDUINE

BLANKENBERGE

ZEEBRUGGE

KNOKE-HEIST

ZEEBRUGGE

1 R.B.S.C - Royal Belgian Sailing Club

Rederskaai 1 – 8380 Zeebrugge
 +32 (0)50 544 903
 havenmeester@rbsc.be
 www.rbsc.be

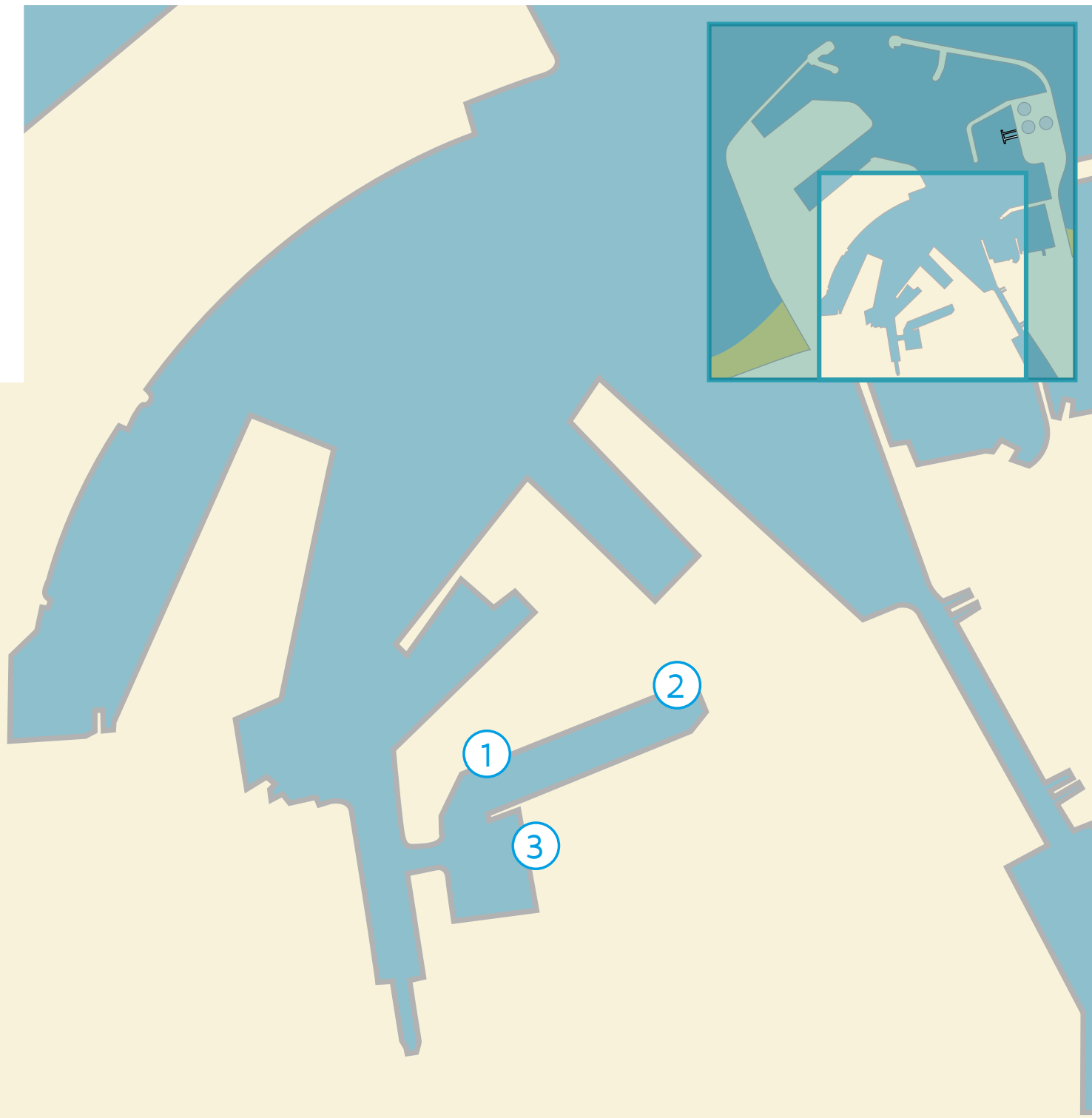

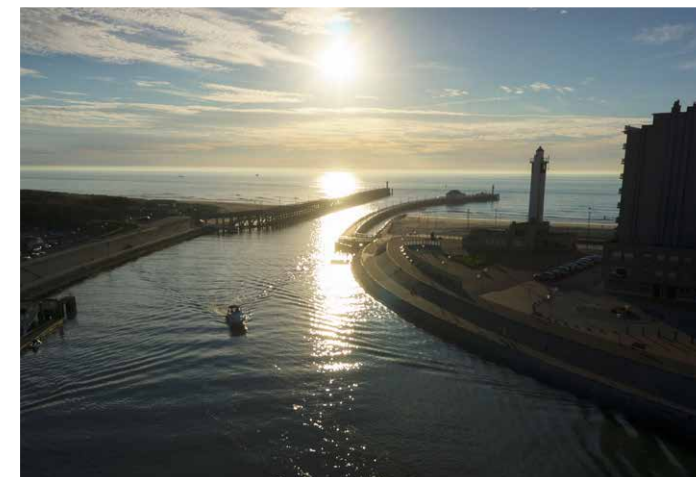
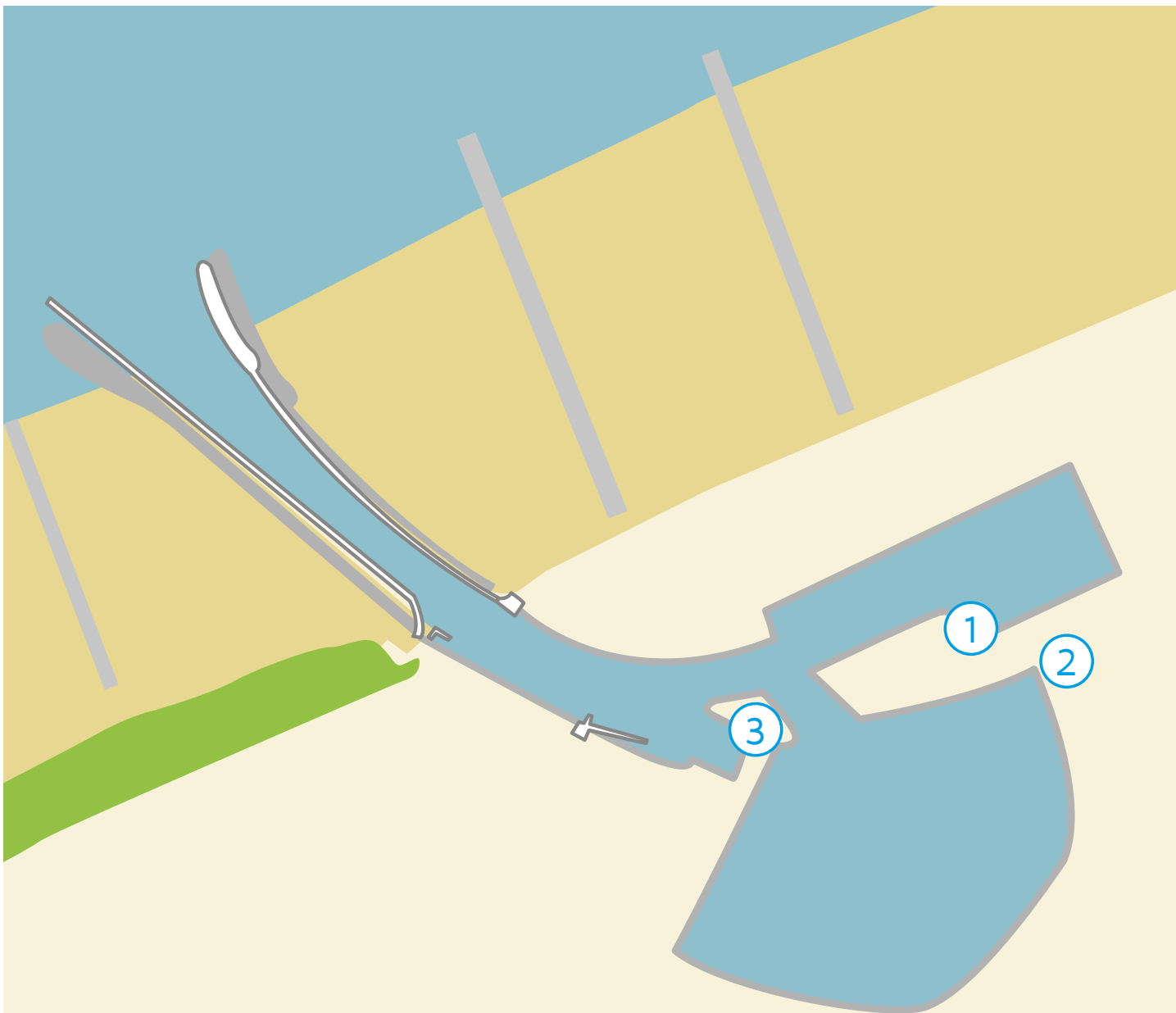
2 Westhinder Marina

Rederskaai 52 – 8380 Zeebrugge
 +32 (0)50 815 340
 info@westhindermarina.be
 www.westhindermarina.be

3 B.Z.Y.C - Brugse Zeil- en Yachtclub

Tijdokstraat 19 - 8380 Zeebrugge
 +32 (0)50 734 738
 info@bzyc.be
 www.bzyc.be

onder de koepel van de VZW Jachthaven Blankenberge

1 R.S.Y.B. - Royal Scarphout Yacht Club Blankenberge

Havenplein 1 – 8370 Blankenberge

+32 (0)50 411 420

havenmeester +32 (0)476 971 692

info@scarphout.be

www.scarphout.be

2 V.N.Z. - De Vrije Noordzeezeilers

De Smet de Naeyerlaan 1 – 8370 Blankenberge

havenmeester +32 (0)497 565 565

vnzblankenberge@gmail.com

www.vnzblankenberge.be

3 V.V.W. - Vlaamse Vereniging voor Watersport Blankenberge

Wenduinse Steenweg 1 – 8370 Blankenberge

+32 (0)50 417 536

havenmeester +32 (0)495 527 536

havenmeester@vvwblankenberge.be

www.vvwblankenberge.be

BLANKENBERGE

1 R.Y.C.O. - Royal Yacht Club Oostende

Dr. E. Moreauxlaan 2 – 8400 Oostende
havenmeester +32 (0)477 676 391
ryco.ostend@skynet.be
www.ryco.be

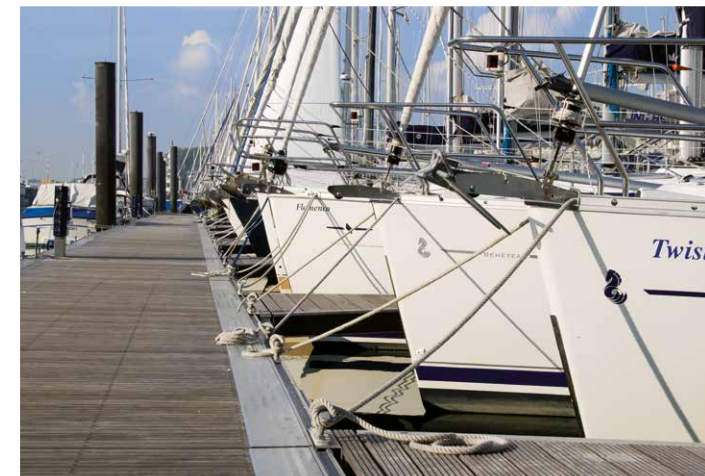
2 R.N.S.Y.C. - Royal North Sea Yacht Club

Montgomerykaai 1 – 8400 Oostende
+32 (0)59 430 694
havenmeester +32 (0)59 505 912
info@rnsyc.be
www.rnsyc.be

3 Mercator Marina

Sir Winston Churchillkaai 1 – 8400 Oostende
+32 (0)59 705 762
info@mercatormarina.be
www.mercatormarina.be

NIEUWPOORT

1 K.Y.C.N. - Koninklijke Yacht Club Nieuwpoort

Krommehoek 1 – 8620 Nieuwpoort

+32 (0)58 234 413

info@kycn.be

www.kycn.be

2 V.V.W. - Vlaamse Vereniging voor Watersport Nieuwpoort

Waterssportlaan 11 – 8620 Nieuwpoort

+32 (0)58 235 232

info@vvwnieuwpoort.be

www.vvwnieuwpoort.be

3 WSKLum - Watersportkring van de Luchtmacht

Halve Maanstraat 2b – 8620 Nieuwpoort

+32 (0)58 233 641

info@wsklum.be

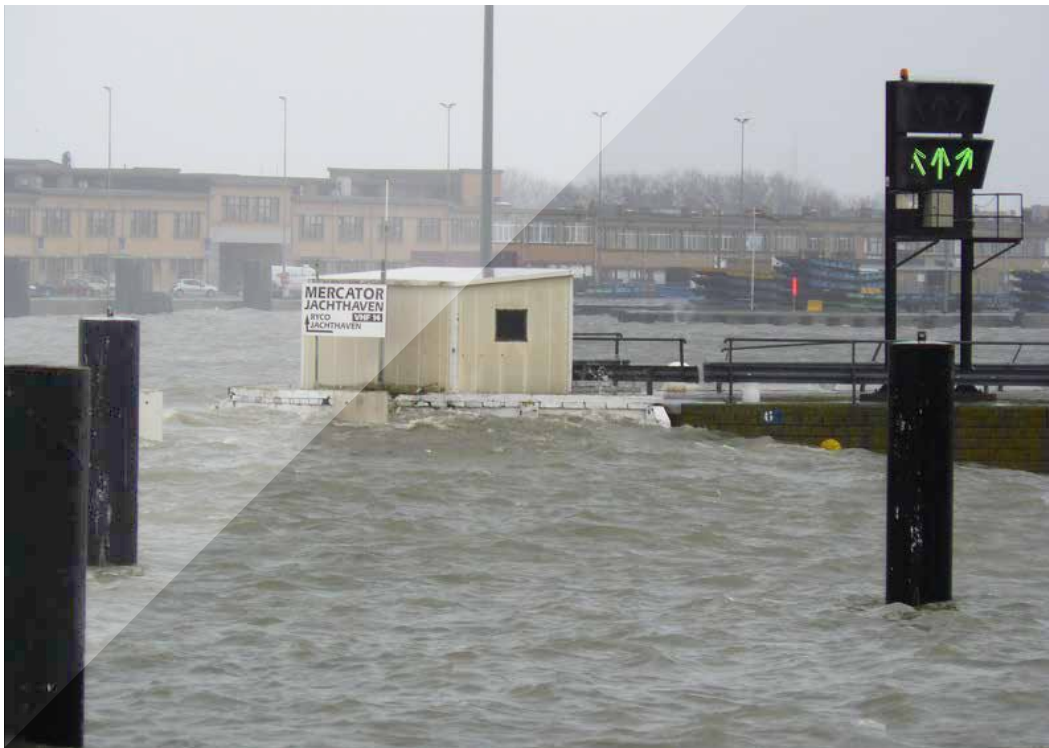
www.wsklum.be

VHF kanaal 72 Air Force Yachtclub

BEVEILIGING TEGEN **OVERSTROMING**

De kusthavens zijn vandaag de meest kritieke punten met overstromingsgevaar in geval van zwaar stormweer. Net als in de economische havens van Zeebrugge en Oostende kan in de jachthavens overstroming via de dokken optreden. Kades kunnen lager zijn dan de waterstand op zee, stormgolven kunnen overslaan of de stabiliteit van stuwen en sluizen in gevaar brengen. Hier zijn maatregelen nodig zoals het verhogen en versterken van dijken en kaaien, het plaatsen van stormmuren rond de haven of het bouwen van een stormvloedkering in de haventoeegang.

Naast alle maatregelen die langs de gehele kust voorzien zijn in het kader van het Masterplan Kustveiligheid zal in de nabije toekomst ook een klemtoon worden gelegd op de verhoging van de veiligheid in en rond de vier kusthavens.

De ontwerpen in de havens zijn echter onderworpen aan belangrijke procedures van vergunningen, milieu-effectenrapporten, machtigingen en informatiemomenten. In de haven van Oostende en Blankenberge is de uitvoering van beschermende maatregelen al gestart.

De bouw van de stormvloedkering in Nieuwpoort start in 2017.

De Vlaamse overheid bewaakt de technische en structurele vereisten van de nieuwe constructies op vlak van zeewering en beveiliging tegen storm en overstroming. In het kader van een bijkomende architecturale en recreatieve meerwaarde participeren de stads- en gemeentebesturen in de ontwerpdocs waarbij zij de architecturale uitwerking mee accentueren. De participatie wordt meegenomen in de looptijd van deze projecten.

OOSTENDE

Op de Oosteroever van de haven in Oostende beschermt een stormmuur op de kaaien het achterland tegen stormvloed. Bij verdere realisatie van de beschermingsmaatregelen rond de dokken wordt de veiligheid van de sluisen en stuwen geëvalueerd. Daarna volgt de eventuele aanpassing van deze constructies.

NIEUWPOORT

In Nieuwpoort is gekozen voor de constructie van een stormvloedkering die de haventoeegang volledig zal kunnen afsluiten. De studie van dit project is afgerond en de nodige vergunningen werden verkregen. Het bouwen van de stormvloedkering zal niet alleen Nieuwpoort maar ook de poldergebieden beschermen tegen overstromingen vanuit zee.

BLANKENBERGE

Rondom de haven van Blankenberge wordt een stormmuur gebouwd in combinatie met een erosiewerende talud. De Stad Blankenberge staat in voor de aanvullende architecturale werken.

ZEEBRUGGE

Rond het Prins Albertdok in Zeebrugge en aansluitend op de sluizen zullen maatregelen genomen worden. De architectuurstudie en de uitvoering verlopen in samenwerking met de Stad Brugge. De overstromingsmaatregelen zullen zoveel mogelijk geïntegreerd worden in de omgeving. Hierdoor zal de jachthaven een maatschappelijke meerwaarde krijgen.

Meer over het
Masterplan Kustveiligheid
voor de Vlaamse kust en
de ingrepen per gemeente?
Kijk op de onze site
www.afdelingkust.be

COMMUNICATIE EN PROMOTIE

Jaarlijks sluit afdeling KUST als bevoegde overheid aan bij de wervende promotie- en communicatieacties van de vier kustjachthavens.

Zo neemt afdeling KUST elk jaar deel aan de Belgian Boat Show in Gent. Samen met andere partners van de Vlaamse overheid is zij aanwezig in een beursstand onder de gemeenschappelijke koepel van de Vzw Promotie Binnenvaart Vlaanderen. Afdeling KUST promoot er niet alleen de kustjachthavens maar ook haar eigen nautische publicaties zoals vaarkaarten van de Belgische Noordzee en van de Schelde, getijboekjes en haar eigen zee- en kustweerbericht.

Bovendien worden de Search and Rescue-activiteiten (SAR) van de zusterafdelingen dab VLOOT en afdeling SCHEEPVAARTBEGELEIDING in de verf gezet en wordt nuttige informatie verstrekt over het Maritiem Reddings- en Coördinatiecentrum (MRCC) in Oostende.

Elk jaar in oktober neemt afdeling KUST deel aan de Nieuwpoort International Boat Show. In een eigen stand verspreidt zij opnieuw haar eigen publicaties en informatie.

Daarnaast worden de realisaties in de kustjachthaven Nieuwpoort in beeld gebracht en zet zij de toekomstplannen in de verf.

Ontdek meer beelden en filmpjes van de jachthavens door de pagina te scannen met de Layar App. Die app kan je gratis downloaden in de App store (iOS) of Google Play (Android)

Available on the
App Store

GET IT ON
Google play

TOEKOMST VOOR DE KUSTJACHTHAVENS

Het verhaal over de vier kustjachthavens is nooit af. Naast de lopende en op korte termijn geplande projecten duiken steeds nieuwe uitdagingen op.

In **Blankenberge** blijven we kampen met de verzanding van de havengeul die vaak midden in het vaarseizoen het in en uit varen hindert en telkens dure baggerwerkzaamheden met zich meebrengt.

De problematiek is in het verleden al grondig bestudeerd. De afdeling KUST streeft naar een structurele aanpak die het probleem definitief moet oplossen. Een voorstel voor structurele maatregelen tegen die verzanding wordt uitgewerkt en zal meteen ook bijdragen tot een betere zeewering.

In **Nieuwpoort** is het tekort aan ligplaatsen acuut. Men zoekt daar een oplossing met het Project RON - Rechteroever Nieuwpoort. Dat project houdt niet alleen de aanleg in van een nieuw jachtdok met 600 ligplaatsen en een botenparking, maar ook de ontwikkeling van de site tot een volledig nieuwe stadswijk. Die zou permanente wooneenheden, kantoren en tweede verblijven kunnen bevatten, horeca, diensten en jachthaven-ondersteunende handel.

Voor de studies en de projectontwikkeling is een samenwerkingsovereenkomst afgesloten tussen de Stad Nieuwpoort, de Provincie West-Vlaanderen en het agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust van de Vlaam-

se overheid. De drie overheden streven ook naar een projectvennootschap met private belanghebbenden. De Participatie Maatschappij Vlaanderen ondersteunt de 3 overheden in de realisatie van het project.

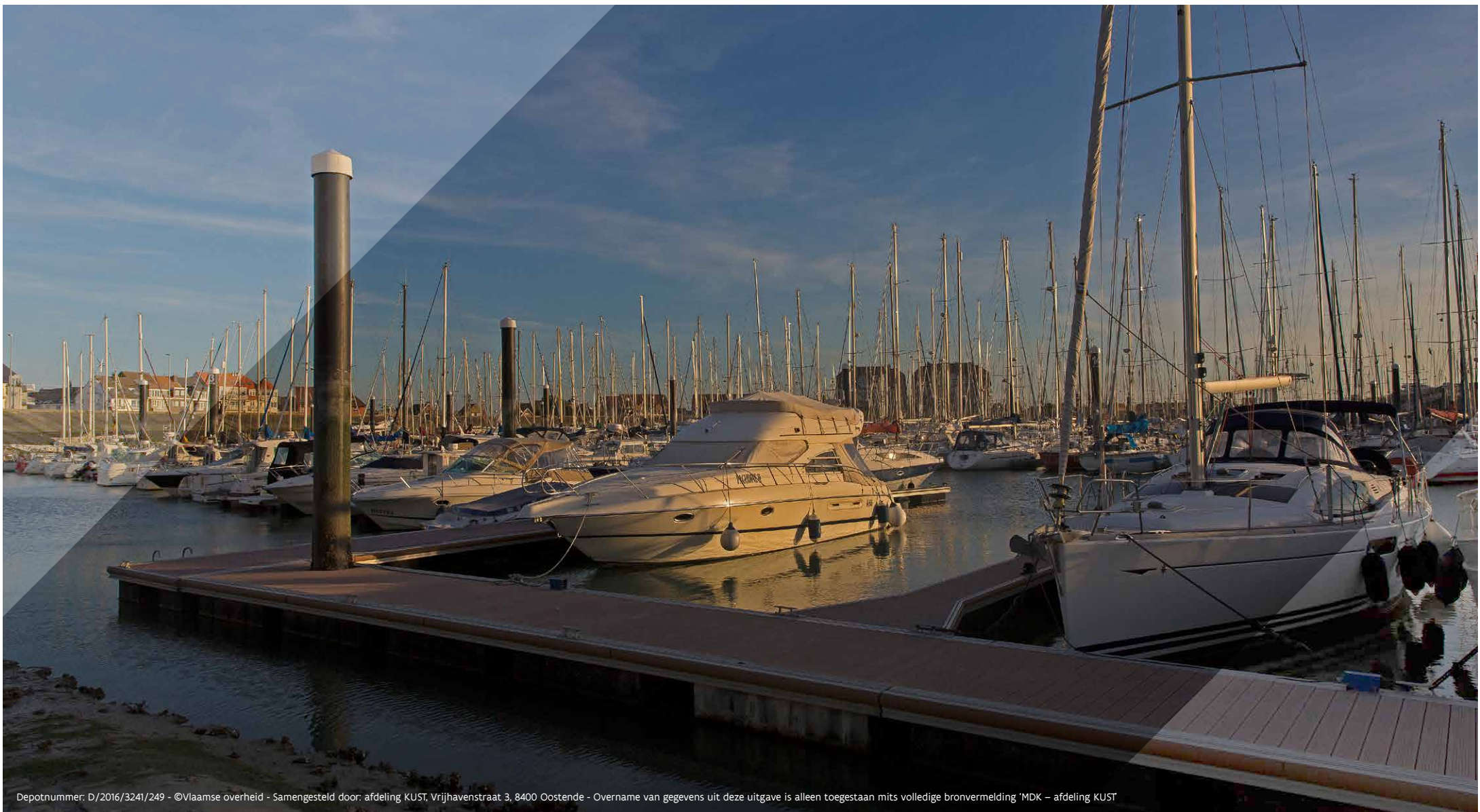
Jaarlijks investeert de Vlaamse overheid via de afdeling KUST ruim 20 miljoen euro in de nieuwbouw, de renovatie en het onderhouden van de infrastructuur in de vier Vlaamse kustjachthavens.

Het komt zelden voor dat er in het havenlandschap niet gewerkt wordt aan het inheien van nieuwe buispalen, het vernieuwen van scheepshellings, het bekleden van oeverglooingen of het construeren van steigers.

Met de nodige aandacht wordt geluisterd naar de verzuchtingen van de mensen op het veld, de watersportverenigingen en de lokale overheden. Waar nodig en waar mogelijk wordt volgens beschikbare budgetten met relevante acties geantwoord op hun vaak prangende vragen.

Zo verwezenlijken de partners van de concessieovereenkomsten gezamenlijk de vier Vlaamse kustjachthavens, vier unieke maatschappelijke realisaties die garant staan voor kwalitatieve watersport, watergebonden recreatie en toerisme en duurzame kustbeleving.

Depotnummer: D/2016/3241/249 - ©Vlaamse overheid - Samengesteld door: afdeling KUST, Vrijhavenstraat 3, 8400 Oostende - Overname van gegevens uit deze uitgave is alleen toegestaan mits volledige bronvermelding 'MDK – afdeling KUST'

www.afdelingkust.be

Vlaanderen
is maritiem

**AGENTSCHAP
MARITIEME
DIENSTVERLENING &
KUST**